

Bulgārija

Zaudējumu atlīdzības pieprasīšana no likumpārkāpēja - Bulgārija

Kā es varu pieprasīt zaudējumu atlīdzināšanu vai citu tiesisko aizsardzību/atlīdzību no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja tiesvedībā (kriminālprocesā), un kam man būtu jāadresē šāda prasība?

Bulgārijas Kriminālprocesa kodeksā (*Nakazatelno-procesualen kodeks*) ir noteikta procedūra, kādā noziegumos cietušie var celt prasību par zaudējumu atlīdzināšanu kriminālprocesā. Ja cietušais nepieprasa zaudējumu atlīdzināšanu kriminālprocesā vai uzskata, ka piešķirtā kompensācija nesedz visus radītos zaudējumus, cietušais ir tiesīgs celt prasību par zaudējumu atlīdzināšanu saskaņā ar Saistību un līgumu likumu (*Zakon za zadalzheniata i dogovorite*) civiltiesā, kas izskatīts lietu atbilstoši Civilprocesa kodeksam (*Grazhdanski procesionalen kodeks*).

Kurā brīdī kriminālprocesa laikā man būtu jāiesniedz prasība?

Civilprasība par zaudējumu atlīdzināšanu un prasība par cietušā civilprasības pievienošanu tiesvedībai jāiesniedz pirms iepriekšējas uzklausišanas sākšanas pirmās instances tiesā. Tiesa nosūta paziņojumu par iepriekšēju uzklausišanu. Septiņu dienu laikā no paziņojuma saņemšanas cietušais vai viņa pēcteči var iesniegt pieteikumu par viņu civilprasības vai privātsūdzības pievienošanu, savukārt juridiskas personas to var izdarīt kā civilprasītāji.

Ko es varu prasīt savā prasībā, un kā man tā būtu jāiesniedz (vai ir jānorāda kopsumma un/vai individuālie zaudējumi, negūtā peļņa un procenti)?

Civilprasību var iesniegt cietušais vai cietušā advokāts. Pieteikums var būt mutisks vai rakstisks. Civilprasībā jānorāda prasītāja un personas, pret kuru tiek celta prasība, pilns vārds un uzvārds, krimināllieta, kurā civilprasība tiek iesniegta, noziedzīgais nodarījums, kas izraisījis zaudējumus, un par zaudējumiem prasītās kompensācijas veids un summa. Civilprasību tiesvedībā var iesniegt pret atbildētāju un pret jebkurām citām personām, kam ir civiltiesiskā atbildība par noziedzīgā nodarījuma izraisītajiem zaudējumiem.

Vai ir īpaša veidlapa šādu prasību iesniegšanai?

Nē, nav.

Kādi pierādījumi man jāiesniedz savas prasības pamatošanai?

Pierādījumi jāiesniedz tiesvedībā. Puse, kas ceļ civilprasību, ir tiesīga piedalīties tiesvedībā, pieprasīt aizsardzības pasākumu civilprasības nodrošināšanai, iepazīties ar lietas materiāliem un saņemt nepieciešamos izrakstus, iesniegt pierādījumus, iesniegt pieprasījumus, piezīmes un iebildumus un apstrīdēt tiesas lēmumus, ar kuriem pārkāptas attiecīgās puses tiesības un leģitīmās intereses.

Vai saistībā ar manu prasību ir jāmaksā tiesas nodevas vai citas izmaksas?

Cietušajam nav jāmaksā tiesas nodevas vai citas izmaksas saistībā ar cietušā civilprasību.

Vai es varu saņemt juridisku palīdzību pirms tiesvedības un/vai tās laikā? Vai es varu saņemt šādu palīdzību, ja nedzīvoju valstī, kur notiek tiesvedība?

Cietušais vai puse, kas ceļ civilprasību, var iecelt advokātu. Ja cietušais/civilprasītājs iesniedz pierādījumus, ka viņš nevar atļauties advokātu, bet vēlas izmantot advokāta pakalpojumus, un ja tas ir tiesiskuma interesēs, pirmās instances tiesa ieceļ advokātu.

Kādos gadījumos krimināltiesa noraida manu prasību pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju vai atsakās izspriest manu prasību?

Pirmās instances tiesa spriež par civilprasību lēmumā, ko paziņo iepriekšējā uzklausišanā. Ja tiesa atsakās izspriest prasību, tai jānorāda atteikuma iemesli. Atteikums nav pārsūdzams.

Vai es varu pārsūdzēt šādu lēmumu vai prasīt citu tiesisko aizsardzību/atlīdzību?

Krimināltiesas atteikums izspriest civilprasību nav pārsūdzams. Cietušajam ir tiesības celt civiltiesā prasību par zaudējumu atlīdzināšanu, un lieta tiek izskatīta atbilstoši Civilprocesa kodeksam. Ja notiek kriminālprocess, civilprasības izspriešana civiltiesā tiek apturēta, līdz kriminālprocess ir beidzies.

Ja tiesa apmierina manu prasību par zaudējumu atlīdzināšanu, kā es varu pārliecināties, vai noziedzīgā nodarījuma izdarītājs izpilda spriedumu, un kādu palīdzību es varu saņemt, lai par to pārliecinātos?

Tiklīdz noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir notiesāts, cietušais var iesniegt tiesai pieteikumu par izpildrakstu. Izpildraksts ļauj cietušajam norīkot tiesu izpildītāju, lai panāktu tiesas noteiktās kompensācijas samaksu.

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 10/05/2021